

JESEDEHÁČEK

ZPRAVODAJ X. STŘEDOČESKÝCH
DIVADELNÍCH HER V NYMBURCE

K 78

1

STŘEDOČESKÉ HRY PO DESÁTÉ

Přehlídky tvorby amatérských divadelních souborů v naší republice jsou výsledkem ušlechtilé činnosti mnoha nadšených a obětavých lidí, kteří celý volný čas věnují svému koníčku, jednomu ze společensky nejzávažnějších a společnosti nejprospěšnějších. Není tedy náhodou, že představitelé našeho společenského zřízení věnují zájmové umělecké činnosti zaslouženou pozornost a plně ji podporují. Dokazují to i závěry jednání XV. sjezdu KSČ, jehož delegáti hodnotili mimořádnou úlohu kultury při budování socialistické společnosti a další zasedání ÚV KSČ, krajských a okresních orgánů, které usnesení sjezdu konkretizují.

"Posláním kultury v současném období socialistické společnosti je tvoření hodnot, které upevňují vztah lidí k socialismu, uvolňování tvůrčích schopností a vytváření smyslu pro krásu". Tato věta, citovaná ze zprávy předsednictva ÚV KSČ o Hlavních směrech hospodářského a sociálního rozvoje XV. sjezdu KSČ je linií a také krédem profesionálních i amatérských tvůrců současnosti.

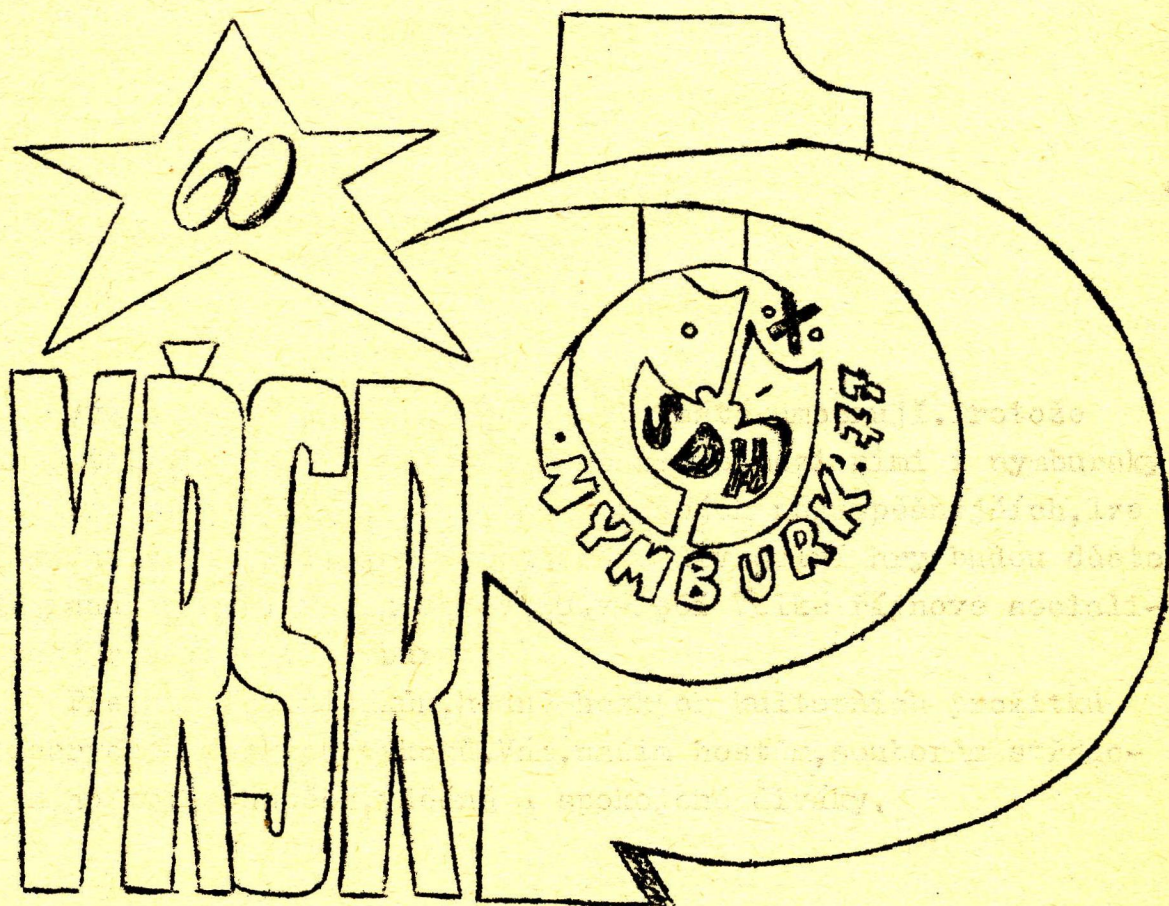
Přehlídka tvorby vyspělých souborů našeho kraje, Středočeské divadelní hry je rovněž dokladem snahy o realizování závěrů sjezdu. V období, kdy pokrokové lidstvo v zemích celého světa s úctou vzpomíná 60. let výročí Velké říjnové socialistické revoluce a existence prvního socialistického státu na světě, začíná jubilejní X. ročník SDH. Není divu, že desáté jubileum nymburských přehlídek je ovlivňováno touto významnou událostí letošního roku. Soubory, které byly pověřeny vyhlášovatelem přehlídky účastí na letošní přehlídce, volily dramaturgii odpovídající významu současného období.

Pro veřejnost nymburského okresu se SDH staly za 10 let své existence kulturní událostí. Skutečnost, že letos uvidí nymburští i rakovnický soubor J. K. Tyl, který za svou inscenaci hry Borise Vasiljeva "A jitra jsou zde tichá" získal na celostátní přehlídce v Hronově cenu ministerstva kultury a další úspěšné hronovské inscenace souborů z Vysoké Libně s hrou O. Daňka "Válka vypukne po přestávce" či divadelní soubor ZK ROH Sklářny Kavaliér Sázava s inscenací "Maryla" A. Jiráka.

Význam této kulturní události ještě umocňují. Protože ani ostatní soubory středočeského kraje, mezi nimi i nymburský Hálek, nechtějí zůstat ve stínu letošních nejúspěšnějších, lze očekávat, že X. jubilejní Středočeské divadelní hry budou důstojným zahájením hlavních oslav 60. výročí Velké říjnové socialistické revoluce v Nymburce.

Přejeme Vám, divákům, hodně hezkých kulturních prožitků a dobrých hereckých výkonů. Vám, našim hostům, souborům středočeského kraje úspěch, vděčné a spokojené diváky.

Bohumila Turková, inspektorka pro kulturu
ONV v Nymburce

MOTTO:

Vím a chápu, že televize vytlačila onu touhu
dělat divadlo sám za sebe a pro sebe
a pro svoje diváky, ale to je ta lítost
z celého našeho života,
že jsme i ochotnické divadlo vyměnili za pouhé
dívání se, za pouhé pasívní statování u obrazovky,
kde všechno už za nás dělají jiní.
Proto jsem rád, že alespon Hálek
zase bude hrát divadlo a žít divadlu

Nám všem,
které spojuje vzácná touha rozdávat lidem zábavu i poučení
s divadelním leskem,
protkanou velkou dávkou obětavosti a svědomitosti se skromnou
odměnou několika krásných chvil duševního uspokojení.

Nedovedeme si představit nymburský podzim bez setkání
divadelních amatérských souborů středočeského kraje - již
tradiční kulturní zážitek občanů celého okresu. S patřičnou
pečlivostí jsme proto připravili již desátý jubilejní ročník
Středočeských divadelních her pro spokojenost našich diváků,
ale také pro pěkné vzpomínky přátel z Rakovníka, Sázavy, Vysoké
Libně, Čelákovic, Slaného, Bystřice u Benešova, Libice nad Cidlinou
a Kolína.

Jako každoročně, tak i letos jsou Středočeské hry přehlíd-
kou nejlepších výsledků dobrovolné kulturní aktivity amatérských
souborů a zcela výjimečně se v letošním ročníku představí nejen
v í t ě z , ale další dva soubory, které se zúčastnily Jiráskova
Hronova.

Všechny soubory přispějí k počtě oslav 60. výročí VŘSR
proto, že SDH jsou součástí oslav největšího vítězství pracují-
cího lidu na světě.

Přejme si všichni úspěšný průběh a zdar X. ročníku Středo-
českých divadelních her.

Zdeněk Válek, předseda příprav. výboru SDH

OHLEDNUTÍ DO ZAČÁTKU SDH V NYMBURCE

Dnes při zahájení X.ročníku Středočeských divadelních her v Nymburce připadá nám tato významná krajská divadelní akce každoroční samozřejmostí. Vraťme se však ve vzpomínkách o těch 10 let zpět, kdy se psal rok 1968 a připravovala se I.přehlídka amatérských souborů ve středočeském kraji a to souborů vyspělých - I.SDH v Nymburce.

Bylo to tenkrát také tak samozřejmé a lehké? Vybavují se mi ona kritická léta, kdy jak po stránce kvantitativní, tak i kvalitativně byla činnost a aktivita ochotnických souborů ve středočeském kraji průměrná, ba možno říci i slabá. V Nymburce se tehdy po dlouhé přestávce otevřelo nově zřízené Hálkovo divadlo. Bylo to tehdy "Středočeské amatérské sdružení" /později KV SČDO/, které spolu s SKKS a jeho velmi agilním metodikem S.Vedralovou přišly s iniciativním návrhem uspořádat v Nymburce Středočeské divadelní dny a hry. Záměrem a cílem těchto her bylo aktivizovat, konzolidovat a zkvalitnit ochotnickou činnost a práci souborů ve středočeském kraji.

Vzpomínám si, že jsme tehdy velmi těžce hledali čtyři kvalitní soubory a inscenace k zařazení na SDH. Byl tu tenkrát jen jediný soubor, který vystoupil na SDH s ruskou klasikou a to ještě jen s Čechovovou aktovkou "Medvěd", kterou sehrál div.soubor Scéna Kralupy a večer byl doplněn dialogy a výstupy z různých ruských her. V průběhu prvních ročníků SDH byly v Nymburce pořádány krajské semináře a svolávány aktivity, na kterých se řešily a projednávaly situace a problémy ochotnického divadla v kraji. Bylo to v rámci II.SDH, kdy na takovém aktivu byla vyhlášena i Krajská soutěž, jako jedna z prvních divadelních soutěží v kraji vůbec a to "Memoriál J.Kadlece". Tato soutěž měla nejen

konzolidovat ochotnické soubory, ale především repertoárově i v umělecké úrovni zlepšit ochotnickou práci. Domnívám se, že to byla soutěž užitečná a prospěšná a přispěla v celé řadě souborů ke zkvalitnění dramaturgie i inscenací.

Středočeské divadelní hry v Nymburce přitahovaly od roku populárnější a soubory se snažily o to, aby si tu zahrály v pěkném divadle a tehdy i v milém a přátelském prostředí. Zájem o účast na SDH tedy rostl, počet dobrých inscenací i souborů se zvyšoval, takže bylo na přehlídku zařazeno i 8 souborů a část jich hrála v divadle "Na kovárně" v Poděbradech. Je velmi užitečné, že na přehlídky SDH byly zařazovány i soubory z jiných krajů a soubory ze Slovenska a na jedné vystoupil i dokonce zahraniční soubor z Bulharska. Velmi záslužné je i to, že se tu početně objevují i soubory hrající pro děti a dětské soubory.

Přehlídky SDH v Nymburce byly v prvních letech připravovány s velkou péčí nadšených organizátorů, sdružených v přípravném výboru zastupujících - Měst. nár. výbor, Okres. nár. výbor, Okres. kultur. středisko, Dům kultury ROH, Kraj. kultur. středisko, Kraj. výbor SČDO i další. pořadatelé. Krajský výbor SČDO jako jeden z iniciátorů SDH se z počátku velmi aktivně podílel na přípravách i průběhu SDH, nyní však je to podíl více méně pasivní.

Ohlédneme-li se tedy o těch devět let nazpět, domnívám se, že můžeme výsledek devíti přehlídek SDH hodnotit většinou s uspokojením. Chci věřit, že SDH prokázaly svoji dobrou uměleckou úroveň, životaschopnost a společenskou potřebnost. To všechno však si vyžádalo a vyžaduje obětavou práci, nadšení a úsilí mnoha dobrovolných i profesionálních pracovníků v ochotnickém divadle i v kultuře, pro které nejsou a nebudou závažná usnesení stranických a státních orgánů o socialistické výchově občanů a především mladé generace jen pouhou formalitou, ale podnětnou iniciativou k tvořivé a přemýšlivé práci.

Jubilejnímu X. ročníku SDH v Nymburce přeji dobrou pohodu, úspěch a zdar! S přátelskými pozdravy všem účinkujícím souborům i organizátorům.

Láďa Lhota, předseda KV SČDO

DNES SE VÁM PŘEDSTAVÍ

D i v a d l o m l a d ý c h Vysoká Libeň divadelní soubor při JZD 25.února v Mělnickém Vtelně.Jsou to vlastně naši staří známí.Na nymburském jevišti naposledy hostovali před třemi lety na SDH se hrou Braginského - Rjazanova "Jednou na Silvestra".

Napsali nám o sobě:

Našemu souboru je 18 let.Za toto období jsme nastudovali 27 her,které jsme uvedli ve 115 reprizách.

Naše vesnice má pouze 400 obyvatel a starou sokolovnu, která se teprve v letošním roce dočká zahájení generální přestavby a my nového,prostornějšího jeviště.Nastudovanou hru si můžeme na našem jevišťátku zahrát maximálně dvakrát a tak zajíždíme za publikem všude tam,kam nás pozvou.Hráli jsme na více jak čtyřiceti jevištích,malých i velkých.Vystupovali jsme na pěti národních přehlídkách vesnických a zemědělských souborů ve Vysokém nad Jizerou,na divadelním festivalu ruských a sovětských her ve Svitavách,na Středočeských divadelních hrách v Nymburce.Putovní pohár A.P.Čechova,který jsme získali ve Svitavách za inscenaci hry Braginského - Rjazanova "Jednou na Silvestra",tři putovní ceny předsedy středočeského KNV jsou pro nás odměnou i pobídkou k další práci.

V posledních letech nastudujeme jednu hru v roce.Víc premiér nestihneme a ani nechceme.Zkoušíme dlouho a snažíme se,aby naše hry byly dobře nastudovány.Jestli se nám to daří,budete moci posoudit sami

Můžeme potvrdit,že se jim to opravdu daří.Na letošním Jiráskově Hronově,kterého se účastnili se hrou O.Daňka "Válka vypukne po přestávce",získali dvě ceny za herecké výkony:
Josef Videman - cenu KOR v Hradci Králové za vytvoření postavy Vladimíra Bendla a
Vladimír Dědeček - cenu ÚV SČDO za vytvoření postavy Antonína Struny.

Blahopřejeme k úspěchu,přejeme souboru hodně chuti a nadšení do další práce.

O autorovi a hře

OLDŘICH DANĚK se narodil 16.ledna 1927 v Ostravě a vystudoval herectví a režii na divadelní fakultě AMU. Po skončení studií pracoval v Krajském divadle v Hradci Králové /režisér/, v divadle F.X. Šaldy v Liberci /šéf činohry/ a čs. filmu /scénarista a režisér/. V roce 1950 debutoval představením hry "Večerní fronta" na scéně Disku.

Vedle dramát píše i filmové scénáře /zde jsou lvi, Ošklivá slečna, Spanilá jízda/. V posledních letech spolupracuje s čs. televizí a prosadil se také jako prozaik /Král utíká z boje, Král bez přílby, Vražda v Olomouci/.

Těžištěm jeho tvorby však zůstává dramatická tvorba, jejíž osou jsou závažné otázky mezilidských vztahů, vztahu k práci, otázky morální, mravní, etické.

Po absolventském představení "Večerní fronty" následuje celá řada dramát, ve kterých postihuje problémy současné doby: Steelfordův objev, Čtyřicátý osmý, Sklenka krétského vína, Umění odejít, Pohled do očí, Máte rádi blázny a další.

Od popisnosti prvních her se Daňkova dramatická tvorba vyvíjí k hlubšímu pojetí skutečnosti. Zároveň O. Daněk hledá nové způsoby uměleckého vyjádření. Tyto prvky nese rovněž jedna z jeho posledních her

VÁLKA VYPUKNE PO PŘESTÁVCE

Problematika této hry se dotýká celé řady vážných otázek etiky, občanské odpovědnosti a statečnosti, vztahu umělce ke společnosti, přátelství, lásky i viny, za kterou je nutno platit.

Umírající herec Bendl probírá svou minulost, evokuje si klíčové a mezní situace svého života, v němž bylo všechno podmíněno jeho přímo posedlostí divadlem, jeho vášní hrát, hrát za každých okolností, za každou cenu. Při tomto "bilancování" si uvědomuje závažné přečiny proti základním lidským hodnotám, jichž se dopustil jak ve svém občanském, tak i soukromém životě.

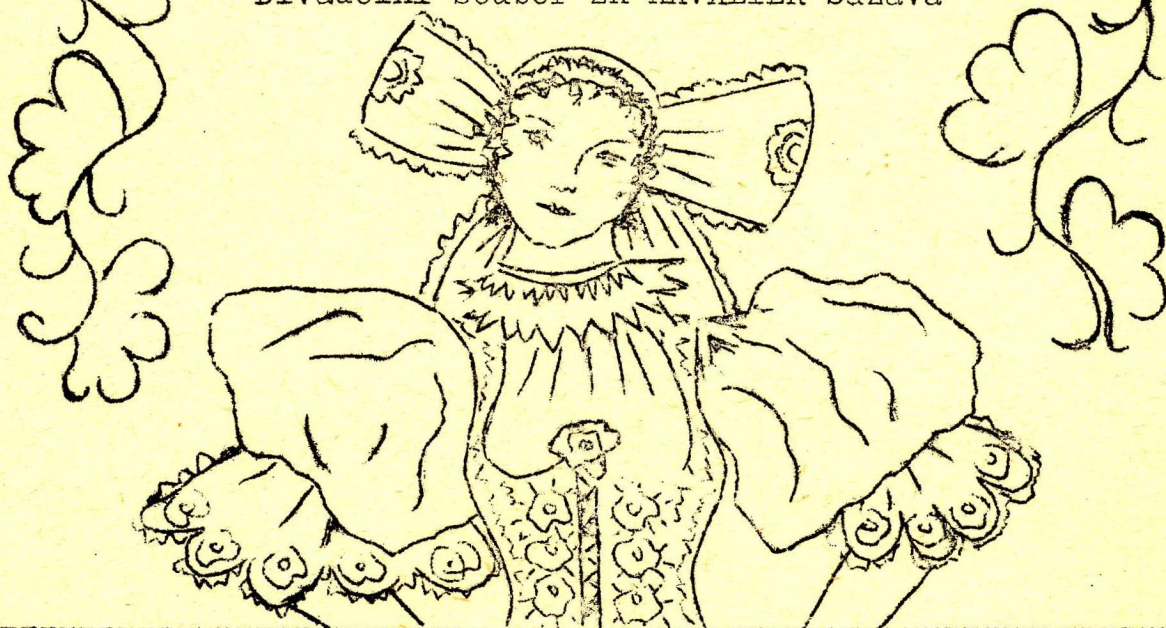
Pozvání na zítřka

Esáček repůi

Divadelní soubor VOJAN při Osvětové besedě
v Libici nad Cidlinou

MARYLA

Divadelní soubor ZK KAVALIÉR Sázava

Zpravodaj Esdéháček vydává Přípravný výbor X. Středočeských
divadelních her v Nymburce.

Odpovědný redaktor : Ceeová Irena

Povoleno odborem kultury ONV v Nymburce pod č.j.0220/76

Počet výtisků : 300 kusů